

Horvátország 2018-as GDP-je, az Európai Bizottság országjelentése

A horvát gazdaság teljesítménye 2018-ban 2,6 százalékkal nőtt a Horvát Statisztikai Hivatal (DZS) első becslése szerint. A 2018. IV. negyedévi GDP-bővülés 2,3 százalék az előző év azonos negyedévéhez képest. Ez jelentős lassulás a 2018. III. negyedévi, 2,8 százalékos évközi növekedéssel összehasonlítva. Idén a GDP növekedését 2,4 százalékra becsülik.

A GDP fő összetevője továbbra is lakossági fogyasztás (+3,9 százalék), valamint a tőkebefektetések (+6,1 százalék). Negatív hatással az ipari termelés 2,5 százalékos csökkenése volt. Az export minimálisan növekedett (+1,3 százalék), míg az import nagyobb mértékben (+6,6 százalék). Ezzel Horvátország továbbra is az EU leglassabban fejlődő gazdasága maradhat.

Az Európai Bizottság február 27-ei országjelentésében javított Horvátország makro-egyensúlytalansági besorolásán, így az kikerült az ún. "túlzott egyensúlytalansági" kategóriából. A horvát gazdaság számára a Bizottság három százalék alatti (2,8%-2018; 2,7%-2019; 2,6%-2020), csökkenő növekedési potenciált prognosztizál. Emellett azonban elismerte a stabilan csökkenő államadósság (73,5% GDP-arányos mutató 2018-ra, ill. 70,1%-os előrejelzés az idei évre) és a 2017 óta költségvetési többletet mutató államháztartási mutatók stabilizáló hatásait. A Bizottság ugyanakkor továbbra is komoly lemaradásról ad számot a legtöbb horvát országspecifikus ajánlás teljesítésében.

A Horvát Statisztikai Hivatal szerint 2018-ban a GDP növekedése 2,6 százalék volt. A tavalyi negyedik negyedévében a GDP 2,3 százalékkal nőtt az előző év azonos időszakához viszonyítva. A horvát gazdaság növekedése tavaly lassult 2017-hez képest, az ipari termelés évközi szinten csaknem valamennyi hónapban csökkent. A fogyasztási módszertan szerint az eredményre legnagyobb pozitív hatással a lakossági fogyasztás 3,9 százalékos növekedése volt. A tőkebefektetések 6,1 százalékkal bővültek.

	2018.			
	I. – III.	IV. – VI.	VII. – IX.	X. – XII.
Előző év, azonos negyedév	2,5	2,9	2,8	2,3
Előző negyedév	0,7	1,0	0,6	0,1

Forrás: Horvát Statisztikai Hivatal

A bruttó hozzáadott érték 2018. negyedik negyedévében 2,0 százalékkal növekedett az előző év azonos időszakához képest. Pozitív hatással volt a nagy- és kiskereskedelemben megvalósított 4,9 százalékos növekedés, negatívval pedig a feldolgozó ipar 2,8 százalékos visszaesése (amiből az ipari termelés -2,5 százalékot tesz ki).

Szakértők szerint az ipari termelés visszaesése miatt várható volt a gazdasági fellendülés mérséklődése. A nemzetgazdaság gyenge pontja továbbra is az, hogy a GDP növekedését leginkább a lakossági fogyasztás generálja, ami nőtt 2018 utolsó negyedévében (+3,9 százalék). Kedvező a tőkebefektetések 6,1 százalékos bővülése, ami a legjelentősebb bővülés 2017. első negyedéve óta. Aggodalomra ad okot a lassuló külkereskedelem, ugyanis az áru- és szolgáltatásexport 2018 októbere és december között csak 1,3 százalékkal növekedett az előző évi azonos időszakkal összehasonlítva, ez jelentős elmaradás a 2018. III. negyedévi, 3,7 százalékos növekedéshez viszonyítva. Az áruexport 0,3 százalékkal, a szolgáltatások pedig 3 százalékkal bővült. Az import összesítve 6,6 százalékkal bővült: az árubehozatal 9 százalékkal növekedett, a szolgáltatások pedig 2,8 százalékkal csökkent.

Értékelések. Andrej Plenkovic miniszterelnök hangsúlyozta, hogy jelen pillanatban a legfontosabb, hogy van folyamatos gazdasági növekedés. Véleménye szerint az import bővülése éppen a gazdasági erősödésének a következménye. Ellenzéki oldalon Branko Grčić, a Milanovic-kormány egykori

gazdasági minisztere (Szociáldemokrata Párt) aggasztónak ítéli, hogy a fellendülés túl rövid ideig tartott, és már újabb visszaesés fenyegeti Horvátországot. Slavko Linic, egykori szociáldemokrata pénzügyminiszter szerint a gazdaság nagyobb fellendülést főleg a bérekre rakódó adó- és adminisztratív jellegű terhek akadályozzák. Tomislav Panenic, az előző, Oreskovic-kormány egykori gazdasági minisztere (MOST) hangsúlyozta, hogy nem várható reális emelkedés ilyen alacsony szintű GDP-bővülés mellett. Ráadásul a régióban csaknem valamennyi országnak (pl. Bulgária, Szerbia, Szlovénia, Bosznia-Hercegovina) nagyobb a gazdasági fellendülése, mint Horvátországé.

Az Európai Bizottság országjelentése. A horvát gazdaság szempontjából kedvező hírek minősíthető, hogy az európai szemeszter keretében közzétett február 27-ei országjelentésében az Európai Bizottság javított Horvátország makro-egyensúlytalansági besorolásán, így az kikerült az ún. "túlzott egyensúlytalansági" kategóriából. A horvát gazdaság számára a Bizottság három százalék alatti (2,8%-2018; 2,7%-2019; 2,6%-2020), csökkenő növekedési potenciált prognosztizál. Emellett azonban elismerte a stabilan csökkenő államadósság (73,5% GDP-arányos mutató 2018-ra, ill. 70,1%-os előrejelzés az idei évre) és a 2017 óta költségvetési többletet mutató államháztartási mutatók stabilizáló hatásait. A Bizottság ugyanakkor továbbra is komoly lemaradásról ad számot a legtöbb horvát országspecifikus ajánlás teljesítésében. A fiskális intézkedésekben van előrelépés, de a közigazgatási reformok, az üzleti környezet javítása, ill. a szociális reformok terén csak igen korlátozott kormányzati munkát látni. A szociális mutatók között (a bizottsági eredménytábla alapján) a horvát munkanélküliségi ráta (9%) továbbra is magas, a munkaképes generáció passzív (ún. NEET csoport) aránya továbbra is uniós átlag feletti.

Zdravko Maric szerint, a Bizottság jelentése rendkívül fontos, mert az ilyen dokumentumokat nagyon figyelmesen olvassák a befektetők és a hitelkockázat-minősítő ügynökségek, és ez utóbbiakat ösztönözheti a kedvezőbb besorolásra szóló döntés meghozatalára. Ezzel csökkenhetne a kamat mértéke az államadósságra, aminek következményeként mind a gazdaság, mind lakosság is kedvezőbb feltételek mellett juthatnának hitelhez.

Forrás: Magyarország Nagykövetsége, Zágráb